

linger det ærede Medlem har ført med sine Meningsfæller, men da jeg var blandt dem, der deltog i Forhandlingerne om Forliget i 1894, finder jeg mig foranlediget til at udtale, at der har aldrig fra den Gruppe, hvortil jeg hører, foreligget noget Forslag i den af det ærede Medlem antydede Retning, og der har ikke fra vor Side været stillet i Udsigt, at vi vilde gaa med til en Aftale om en Ordning af de kommunale Valg, hvorved man kom bort fra Spørgsmaalet om lige kommunal Valgret for dem, der nu en Gang have kommunal Valgret.

Jeg har her i Tinget gennem mange Aar staaet som Talsmand for den Gruppe, hvortil jeg den Gang hørte og endnu hører, og jeg har hver Gang udtalt min Tilslutning til lige kommunal Valgret. Det Skel, der er imellem dem, som have Valgret til Kommuneraadene, bør slettes. Det har altid været min Opfattelse, og det ærede Medlem har sikkert ikke nogen som helst Grund til at sigte den Side i Salen, hvortil jeg hører, for, at vi vilde have sluttet en Overenskomst paa andre Vilkaar end dem; som vi nu søge gennemførte.

Hvilke Aftaler det ærede Medlem har været med at træffe, og hvilke Forhandlinger han den Gang har ført med sine Venner, kender jeg ikke, og det vedkommer mig ikke; men jeg vil her fejle for min egen Dør og for deres Dør, som den Gang stod paa samme Side som jeg. Vi have ikke om denne Sag truffet Aftale med nogen.

H. L. Møller: Under alle Forhandlingerne om den kommunale Valgretsreform baade her i Rigsdagen og udenfor have Tilhængerne af det foreliggende Forslag ikke forsømt Lejligheden til en Gang imellem ogsaa at sætte det i verdenshistorisk Belysning; man har villet sætte Kampen for Gennemførelsen af lige og almindelig Valgret i de danske Kommuner i Forbindelse med en Bevægelse, som man tror at se i saa godt som alle civiliserede Lande for Tiden, og som der fører hen imod den lige og almindelige Valgrets Eneherredømme. Man har ikke været langt fra at mene, at Danmark endogsaa var i Færd med at blive distanceret paa dette Omraade af andre Lande, som vi dog nødvendig skulde staa tilbage for, og at vi maatte se ikke at sakke rent agter ud, men at vi nu maatte gøre en Kraftanstrengelse gennem den kommunale Valgretsreform for at komme op paa Højde med saadanne Lande, som vi helst skulde kunne maale os med. Man har i denne Sammen-

hæng ofte peget paa Forholdene f. Eks. i Ungarn og Østerrig eller i Rusland, hvor der jo ganske vist er saadanne Bestræbelser fremme, der dog, som alle vide, endnu ikke have ført til Sejr. Men fremfor alt har man nævnt Finland og sagt om dette Land, at det kunde tjene til Mønster for os herhjemme paa, hvordan vi skulde indrette vore Forfatningsforhold; Finland var et Land, som Danmark ikke i nogen Maade kunde eller burde staa tilbage for; hvad Finland var modent til, maatte vi saa vist ogsaa være modne til her i Danmark.

Nu er det en bekendt Sag, at Finland i 1906 har faaet den frieste Forfatning i Verden, som man plejer at sige, idet man der i det politiske Liv har gennemført lige og almindelig Valgret for alle Mænd og Kvinder uden Undtagelse, naar de have fyldt 24 Aar; og naar man da i Sammenligning med Finland her i Danmark indskrænker sig til foreløbig at kræve lige og almindelig Valgret i alle kommunale Raad; saa mener man, — og siger det ogsaa —, at saa er det i Grunden meget beskedne Krav, man stiller her hjemme, idet man nøjes med at ville gennemføre den i det kommunale Liv, medens man i Finland har gennemført den i det politiske. Under disse Forhold kunde det have sin Interesse at drage en Sammenligning mellem Finlands politiske Forfatning af 1906 og den radikale Kommunalforfatning, som man er i Færd med at ville gennemføre her i Danmark.

Den finske Forfatning er først traadt i Kraft den 1. Oktober i Aar, og da de enkelte Bestemmelser i den hidtil ikke have været kendte saa nøje her hjemme, at der ved nogen tidligere Lejlighed har været Anledning til at drage en Sammenligning dermed her i Tinget, vil jeg gerne benytte denne Lejlighed, den eneste der er, til at gøre det, og jeg haaber, at naar jeg faar sagt det, jeg har at sige — det skal ikke blive langt —, vil man forstaa, at jeg daarligt har kunnet modstaa Fristelsen til at benytte Lejligheden dertil.

For os, som se saaledes paa den foreliggende Sag, at vi finde, at store og vigtige Samfundsinteresser stedes i Fare, dersom den kommunale Valgretsreform bliver gennemført i den Skikkelse, hvori den er vedtagen i Folketinget og billiget af Regeringen, for os ligger det nærmest i begge Forfatninger, i den finske Landdagsordning af 1906 og den danske Kommunalordning af Anno 1900 og Hvidkaal, at drage Sammenligningen paa det Punkt, hvor der i begge Forfatninger er Tale om